

det Hele. Derimod er der i Forslaget blot en Bestemmelse om, at en god Benyttelse af Skolen, ligesom efter de bestaaende Forrifter, atter skal medføre en Befrielse fra Skolegang. Dette har nu forekommet os at være i det Hele et forkeert Princip, et Princip, hvorved vi troe, at ikke engang ved Lovforslagets 1ste Paragraph, saaledes som den er redigeret, det vil opnaaes, som dog maaskee og sandsynligviis har været meent. Vi have derfor stillet istedet en Paragraph, der udtaler, hvad vi ansee for Hovedprincippet, nemlig, at der i et større Omfang end hidtil, ved Siden af den Berettigelse, som Skoleaenordningen allerede nu indeholder, og som fremdeles vil vedblive, til, at Forældre, som holde Huuslærer eller paa anden Maade, som af Skoledirectionen ansees tilstrækkelig, selv sørge for deres Børns Underviisning, kunne holde disse hjemme, gives en ny og almindeligere Fritagelse, der gaaer ud paa, at Forældre kunne holde deres Børn hjemme og selv sørge for deres Underviisning uden anden foregaaende Betingelse, end at de skulle være forpligtede til virkelig at godtgjøre, at de opfylde det, de have paataget sig og lovet, nemlig at sørge for, at Børnene virkelig blyve underviste hjemme. Der kan herfor ikke gives anden Prøve end en Prøve i selve Skolen, og Børnene maage altsaa, naar de benytte den her givne, og ikke den tidligere specielle, Tilladelse, være forpligtede til at indfinde sig der. Naar man nu spørger, hvad der da skal kræves af Børnene, for at de fremdeles kunne vedblive at nyde den Underviisning hjemme, der skal træde istedetfor Skolegangen, saa kunne vi ikke erkjende nogen anden Grundsætning for rigtig, end at det skal godtgjøres, at Hjemmeunderviisningen i det Hele taget fører til det samme Resultat, som Skoleunderviisningen. Det have vi troet bestemt maatte udtales; men vi have, da vi ikke kunde nægte for os selv, at der er endeel Forældre, der ikke erkjende deres Forpligtelser hverken mod Børnene selv eller mod Staten med Hensyn til Underviisningen, og at det just er disse mindre hæderlige Forældre og Børgere, der kunne misbringe saadan Frihed, troet, at det er aldeles nødvendigt, naar man enten skulde haabe gode Frugter af Friheden eller vente, at Regjerin-

gen paa nogen Maade skulde gaae ind paa at tiltræde den, at der udkrævedes yderligere Forsigtighed dermed. Det er ikke nok, at, naar et Barn, der undervises hjemme, f. Ex. i 8de eller 9de Aar, kommer i Skolen til Examen og befindes slet undervist, da skal gaae i Skolen $\frac{1}{2}$ Aar, og at saa de forsømmelige Forældre eller Børgere ved Slutningen af dette Halvaar igjen kunne tage det ud; thi saaledes ville de gjentagne Gange kunne undrage sig Skoleunderviisningen under det falske Paasfud, at de undervise Barnet hjemme, men i Virkeligheden blot for at benytte dets Arbeidskraft til Skade for Barnets Underviisning og altsaa til Skade for Barnet selv. Vi troe altsaa, at den her givne Fritagelse maa være de Forældre forbudt, der engang have bevist, at de virkelig ikke have opfyldt de Forudsætninger, under hvilke Friheden gives dem. Endelig have vi maattet give en særlig Bestemmelse med Hensyn til de ældre Børn. Der er ved disse Underviisning, hjemme to Hensyn, som man ikke kan overse; det ene er, at Forældrene virkelig i Almindelighed ere mindre istand til at undervise de ældre Børn tilstrækkeligt for deres Alder, end de ere det med Hensyn til de yngre. Det er Noget, jeg troer, man maa indrømme, at de mindre Børn kunne meget godt faae Underviisning hjemme eller i Nærheden af Hjemmet udenfor Skolen, og jeg troer, at vi tilfaldt blive nødte til at gjenoptage denne Hjemmeunderviisning, som jeg troer, at man for meget har tilfidesat for at frembringe en regelmæssig Skoleunderviisning. Skolernes Overfyldning og Kostbarhed vil nøde os til at see gjenoplivet den gode Understøttelse for Skolen fra Hjemmet, og vi troe i Almindelighed at kunne regne paa, at Hjemmet kan yde Underviisning for de yngre Børn; navnlig vil ved den første Læsning, ved den første Underviisning i Bibelhistorie osv. mangt et Menneske kunne hjælpe og udføre det ganske forsvarligt, uden at han dog kan føre Underviisningen saa langt, som Skolen skal føre den. Det er det ene Hensyn. Det andet Hensyn er det, at, naar Barnet bliver ældre, er der, fordi Barnets Arbeidskraft er bleven større, en større Fare for, at man i en ikke god Hensigt stadig vil stræbe at holde det